

Etický kódex společnosti Orange

Obsah

Úvod	3
Rady a informácie	4
Etika skupiny v reálnom živote	5
Konflikt záujmov	6
Dary	8
Firemná pohostinnosť	10
Nezákonné platby	12
Príspevky na politické účely	14
Zaobchádzanie s dôvernými informáciami	16
Poctivá súťaž	18
Presné záznamy	20
Ďalšie informácie	22
List Inštitútu pre etiku podnikania	23
Ako sa Etický kódex vzťahuje na Kódex profesionálnej etiky spoločnosti Orange	24

Úvod

My v spoločnosti Orange sme pripravení riadiť sa hodnotami, ktoré naša značka reprezentuje. To znamená že všetko čo robíme, robíme čestne, priamo, dynamicky, priateľsky a povzbudivo. Pri práci dodržiavame naše hlavné zásady podnikania a snažíme sa urobiť viac, ako očakávajú od nášho podniku druhí. Toto sme my.

Nepripúšťame správanie, ktoré by mohlo ohroziť našu integritu a povesť, škodiť nášmu hospodárskemu rastu a negatívne pôsobiť na spoločenské prostredie, v ktorom pôsobíme. Odmietanie takýchto praktík je podstatou značky Orange.

Občas môžu naši zamestnanci naraziť na „sivé miesta“, kde rozlíšenie medzi etickým a neetickým nie je jednoznačné. A práve vtedy prichádza na rad tento kódex. Je postavený tak, aby nám pomáhal konať čestne a správne voľiť. Uvádza príklady niekoľkých takýchto „sivých miest“, čím pomáha pochopiť, ako konať, keď sa ocitnete pred ťažkou voľbou.

Oboznamuje aj s vytvoreným systémom pomoci, ktorý má pomôcť zamestnancom v takýchto situáciách.

Tento kódex platí pre všetkých zamestnancov skupiny Orange vo všetkých jej spoločnostiach. Každý zamestnanec skupiny si ho musí prečítať, pochopiť a snažiť sa naplniť jeho literu a ducha. V prípade, že niekde vykonávacie predpisy a miestne zákony uplatňujú prísnejšie kontrolné mechanizmy etického správania ako tento kódex, vždy je nutné dodržiavať tieto prísnejšie požiadavky.

Zamestnanec skupiny nebude nikdy potrestaný za neuzavretý obchod v dôsledku dodržania tohto kódexu.

Premýšľajte...

Nie je reálne, aby Etický kódex predvídal každú ťažkú etickú dilemu, ktorú bude musieť zamestnanec skupiny riešiť, preto každý z nás musí prevziať zodpovednosť za svoje činy a konať v duchu týchto pravidiel.

Ak sa v práci ocitnete pred etickou dilemou, položte si nasledujúce otázky:

- zatajil by som toto pred svojou rodinou, svojím šéfom alebo médiami?
- snažím sa presvedčiť sám seba, že konám správne?
- nepoškodí moje rozhodnutie skupinu, alebo bude pre ňu bezcenné? Budem ja osobne jediný, kto tým niečo získa?

Ak na ktorúkoľvek z týchto otázok odpoviete „áno“, krok, ktorý sa chystáte podniknúť, pravdepodobne poruší ducha tohto kódexu. Vyhnite sa tomu alebo požiadajte o ďalšiu radu poškodiť moje rozhodnutie skupinu, alebo bude pre ňu bezcenné? Budem ja osobne jediný, kto tým niečo získa?

Rady a informácie

Ak sa počas plnenia pracovných povinností ocitnete pred ťažkým etickým rozhodnutím, alebo budete mať nejaké otázky v súvislosti s týmto kódexom, bez váhania požiadajte o radu.

Cieľom skupiny Orange je poskytnúť diskkrétne a rýchle poradenstvo a informácie v súvislosti s akoukoľvek vašou otázkou. K dispozícii máte nasledujúce zdroje:

1. e-tréning na intranete obsahuje informácie a príklady praktického použitia tohto kódexu v pracovných situáciách.
2. vaši priami nadriadení alebo riaditelia úsekov vám môžu pomôcť vydaním poverenia a všeobecnou radou, a vo väčšine prípadov by mali byť prvým a jediným kontaktným miestom. Podľa tohto kódexu majú rozhodovaciu právomoc a postarajú sa o vedenie presnej evidencie. V prípade potreby zapoja v konkrétnych prípadoch do prešetrenia, vyšetrovania alebo disciplinárneho konania príslušné oddelenia.
3. v každej spoločnosti skupiny Orange je k dispozícii etický poradca, ktorý posúdi problémy, ktoré nepovažujete za vhodné alebo možné riešiť s manažérmi. Môžete ich kontaktovať telefonicky, e-mailom, alebo ich osobne navštíviť.
4. všetky kontaktné údaje a formuláre na hlásenia vzťahujúce sa na tieto poradenské kanály nájdete na intranete vašej spoločnosti. Ak ich nevie-
te nájsť, opýtajte sa svojho manažéra.

Etika Orangeu v reálnom živote

Ako by ste sa
mali zachovať?

Konflikt záujmov

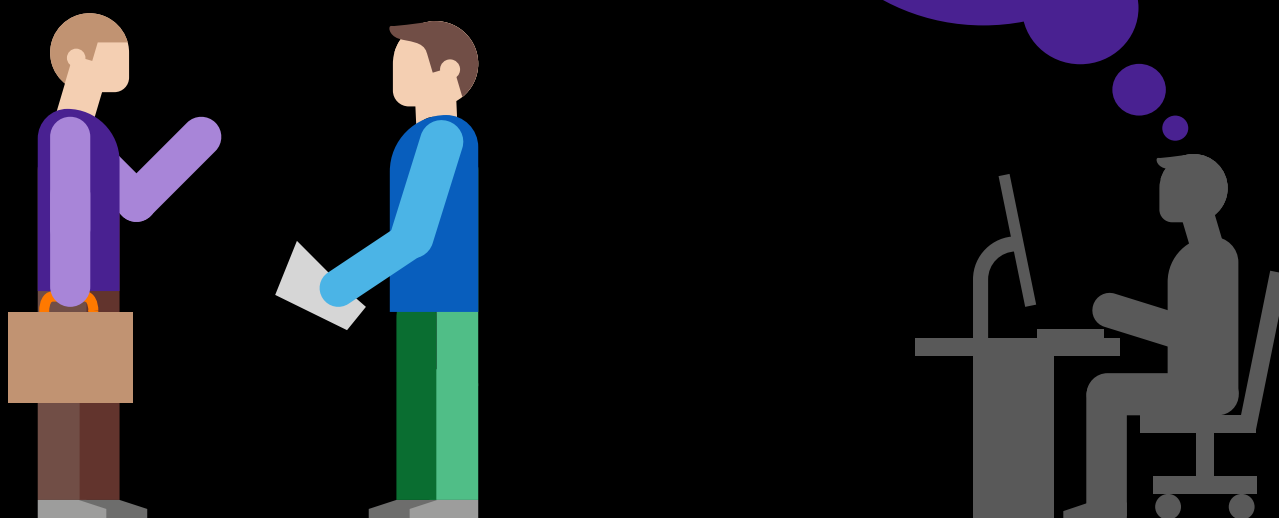
Situácia

Náhodou vypočujete rozhovor, v ktorom váš kolega ponúka priateľovi z potenciálnej dodávateľskej firmy tipy, ako získať od vašej spoločnosti objednávku. Informácie, ktoré preberajú, ostatní potenciálni dodávatelia nemajú.

Ako by ste sa mali zachovať?

Často je ťažké vytknúť ľuďom takéto správanie, ale nemali by sme istotu, že sme vybrali najlepších dodávateľov, ak neprešli poctivým výberom. Je neprípustné poskytnúť jednému dodávateľovi zasvätené informácie len kvôli priateľským alebo príbuzenským vzťahom, nakoľko tým získava neoprávnené výhody. Mali by ste na to upozorniť vášho manažéra, ktorý buď vec s dotyčnou osobou prediskutuje, alebo problematiku spravodlivého výberu dodávateľov prediskutuje s pracovnou skupinou.

” Poctivý výber alebo nepoctivá výhoda? “

Konflikt záujmov

Čo hovorí Etický kódex

dodržiavanie zákonov

Všetci zamestnanci skupiny musia bez ohľadu na jej miesto podnikania dodržiavať platné miestne a národné zákony a žiadna zo zásad obsiahnutých v tomto kódexe sa nesmie interpretovať tak, aby nabádala na porušovanie platných zákonov.

Konflikt nastáva, keď vyhliadka zisku – pre seba, rodinu – alebo ekonomického či iného prospechu motivuje zamestnancov konať proti najlepším záujmom skupiny. Všetci zamestnanci skupiny musia zachovávať objektivitu a vyhýbať sa existujúcim konfliktom záujmov alebo potenciálnym konfliktom záujmov. Ak máte pochybnosti, poraďte sa s vaším manažérom. Ku konaniu, ktorého sa je nutné vystríhať, patrí napríklad:

1. nevhodné ovplyvňovanie pri nábo-
re nových pracovníkov, povyšovaní
do vyšších funkcií alebo odmeňovanie
rodinných príslušníkov alebo blízkych
priateľov – zamestnancov spoločnosti
2. využívanie svojho postavenia v spo-
ločnosti na presadenie víťazstva firmy,
v ktorej pracujú priatelia alebo rodinní
príslušníci, vo verejnej súťaži alebo
na zachovanie obchodných vzťahov
so spoločnosťou
3. nechať sa ovplyvniť vzťahmi s príbuz-
nými a pracujúcimi v spoločnosti, ktorá
má dodávateľsko-odberateľské, zákaz-
nícke alebo partnerské vzťahy so spo-
ločnosťou, pri rozhodovaní v súvislosti
s dodávateľmi, zákazníkmi alebo inými
obchodnými partnermi
4. byť zamestnanec spoločnosti a záro-
veň pracovať pre niektorého jej dodá-
vateľa alebo konkurenta spoločnosti:
kritériá sa odlišujú v závislosti od
postavenia pracovníka v spoločnosti.
Pridržiavajte sa vašich vnútrofirmych
smerníc
5. zakladanie spoločností mimo skupiny
alebo práca pre iné spoločnosti. Môže
to byť v rozpore s nárokmi na čas
a pozornosť potrebnými na plnenie
vašich úloh v skupine. Zamestnanci
musia byť opatrní a nenechať sa týmito
spoločnosťami priviesť do konkurenč-
ného postavenia voči skupine
6. využívať firemný majetok vrátane
e-mailových kont, obchodného mena
spoločnosti alebo zariadení spoloč-
nosti pre spoločnosti mimo skupinu
Orange s cieľom osobného prospechu

Dary

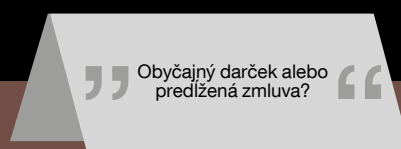
Situácia

Dva roky spolupracujete s dodávateľom a koncom roka bude treba obnoviť zmluvu. V deň vašich narodenín príde zásielka – drahý darčekový koš s navštívenkou tohto dodávateľa. Hodnota darčekového koša sa veľmi približuje hranici stanovenej príslušnou krajinou alebo pre danú funkciu ako prijateľný dar, ale neprekračuje ju.

Ako by ste sa mali zachovať?

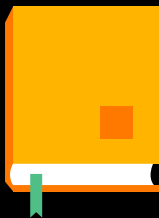
Skôr ako sa rozhodnete či dar prijať, je dôležité zvážiť niekoľko vecí. Najskôr zvážte postup vzhľadom na vašu funkciu. Vaša funkcia si môže vyžadovať odmietnutie akýchkoľvek darov dodávateľov a dodržiavanie tohto predpisu. Čiže konkrétne povedané, ak pracujete v oblasti nákupu, alebo ak vás Správna rada splnomocnila schvaľovať v mene spoločnosti dôležité zaobstarávacie zmluvy, prijatie daru tohto druhu od dodávateľa nebude nikdy primerané. Po druhé, náš kódex od vás vyžaduje objektívne vzťahy s dodávateľmi.

Keďže tento dar je svojou hodnotou ešte v stanovenom limite, je podľa kódexu prijateľný, ale akékoľvek ďalšie dary tohto dodávateľa by ste museli odmietnuť alebo venovať na dobročinné účely. Mali by ste tiež zvážiť, či motívom pre poskytnutie daru nebolo blížiac sa prehodnocovanie dodávateľa. Ak by šlo o tento prípad, mali by ste informovať svojho manažéra a Oddelenie nákupu. Spoločne nájdete najvhodnejší postup pre zachovanie objektivity. Pre spoločnosť je životne dôležité, aby sa posudzovanie dodávateľov zakladalo výlučne na ich kvalite a neovplyvňovali ich dary.

Dary

Čo hovorí Etický kódex

- 1.** Dary, ktoré zamestnanci spoločnosti dostávajú alebo dávajú v rámci svojich služobných povinností, sa považujú za dary, ktoré dáva či dostáva spoločnosť. Ak sú neprimerané alebo nevhodné, možno ich považovať za pokus ovplyvniť alebo odmeniť za určité obchodné rozhodnutia. Dary definujeme ako výmenu ľubovoľných výhod medzi zamestnancami skupiny a osobami alebo organizáciami mimo spoločnosti, vrátane hotovosti, zliav, tovarov, zábavy alebo darov „v naturáliách“.
- 2.** Kritériá pre primeraný podnikový dar sa odlišujú z krajiny na krajinu a v závislosti od funkcie. Opierajte sa o vnútrofirmitné smernice. Ak však to, čo sa považuje za „skromné“, býva príliš často, môže v priebehu jedného roka kumulatívne dosiahnuť hodnotu, ktorá sa považuje za prekročenú.
- 3.** Dary presahujúce príslušnou krajinou alebo pre danú funkciu stanovenú hranicu musia zamestnanci spoločnosti zdvorilo odmietnuť. Ak to nie je možné, ohláste dar svojmu manažérovi a vysvetlite okolnosti, za ktorých ste ho prijali. Dary potom spoločnosť buď venuje na dobročinné účely priamo, alebo ich vydraží a výtťažok z dražby odovzdá na dobročinné účely.
- 4.** Všetky záznamy o daroch (ponúknutých alebo prijatých), ktoré presahujú príslušnou krajinou alebo pre danú funkciu stanovený limit, je nutné odovzdať manažérovi. Pri poskytovaní darov musia zamestnanci spoločnosti rovnako citlivo brať ohľad na naše zásady o „nevhodných platbách“.
- 5.** V rámci oficiálne schváleného plánu marketingu našich výrobkov a služieb ponúkame občas výrobky skupiny bezplatne. Keďže hodnota takto ponúkaných výrobkov môže niekedy presiahnuť príslušnou krajinou alebo pre danú funkciu stanovenú hranicu pre výmenu darčiekov, je nutné v týchto prípadoch viesť jednoznačné záznamy o príjemcovi daru a okolnostiach darovania.
- 6.** Pre niektoré oddelenia, napríklad Oddelenie nákupu a Finančný úsek, platia prísnejšie zásady a podobné výmeny darov sa schvaľujú len vo výnimočných prípadoch.

Ďalšie informácie nájdete na vnútrofirmitnom intranete.

Firemná pohostinnosť

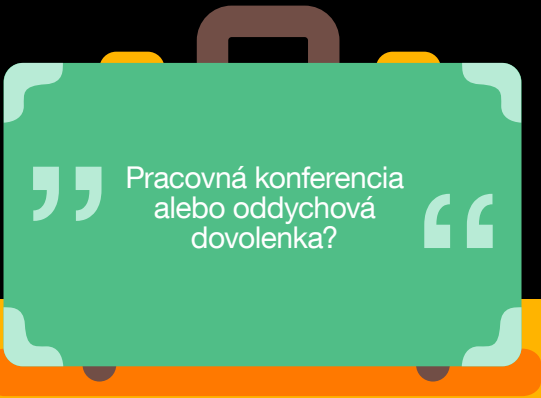
Situácia

Veľká dodávateľská firma vás pozve na 3-dňové školenie pre „používateľov“ na tému vývoja výrobkov. Školenie sa koná v turistickom rezorte na Kajmanských ostrovoch a všetky náklady na dopravu a ubytovanie hradí dodávateľ. Všimnete si, že na programe sú dve 3-hodinové školenia o nových výrobkoch v prvý deň školenia a že zvyšné dva dni pozostávajú z voľného programu a kulinárskych akcií. Hodnota cesty prekračuje limit stanovený príslušnou krajinou alebo pre danú funkciu, ale obsah školení na programe prvého dňa by mohol byť cenný.

Máte sa zúčastniť?

Konferencie tohto druhu ponúkajú cennú príležitosť na výmenu informácií o potrebách a očakávaniach. Spoločnosť môže prispieť pripomienkami k zlepšeniu kvality odobraných dodávok, ktoré ponúka ďalej svojim zákazníkom. Je však dôležité, aby sa od týchto školení neočakávalo, že spoločnosť ovplyvnia pri výbere dodávateľa. Položte si otázku, či toto školenie má pre spoločnosť nejakú cenu, čo môžete urobiť pre to, aby bolo čo najprínosnejšie. Ak sa pristihnete, že by ste chceli ísť len kvôli atraktívnemu miestu konania, vaša účasť nebude vhodná.

Okrem toho musíte zaevidovať pracovný dôvod účasti, ktorý vás na ňu oprávňuje. Ak skutočná alebo odhadovaná hodnota podujatia prekračuje hranicu stanovenú riaditeľom vášho úseku, vyžaduje si dôkladnejšie zváženie a predošlý súhlas. Takto vy i spoločnosť môžete so sebadôverou podať vysvetlenie na akúkoľvek prípadnú otázku ohľadne tejto konferencie. Pre niektoré oddelenia, napríklad Oddelenie nákupu a Finančný úsek, platia prísnejšie zásady profesionálnej etiky. Toto berte na vedomie pri čítaní nasledujúcich prípadových štúdií. Ďalšie informácie nájdete na vnútrofirnom intranete.

” Pracovná konferencia
alebo oddychová
dovolenka? “

Firemná pohostinnosť

Čo hovorí Etický kódex

1. Pohostinnosť firmy sa v mnohých častiach sveta považuje za zákonnú súčasť budovania profilu spoločnosti a jej obchodných vzťahov. Nadmerná alebo príliš častá pohostinnosť však môže ovplyvniť obchodné rozhodovanie alebo vytvárať dojem, že ho môže ovplyvniť
2. Každé pohostenie prekračujúce hranicu stanovenú príslušnou krajinou musí plniť legitímny podnikateľský účel a musí sa vždy zaevidovať.
3. Musí sa vždy vopred schváliť, keď prekračuje vopred stanovenú hranicu. Všetky prijaté záznamy o pohostení prekračujúce nami stanovenú hranicu je nutné odovzdať asistentke vášho manažéra.
4. Pre niektoré oddelenia, napríklad Oddelenie nákupu a Finančný úsek, platia prísnejšie zásady a podobné výmeny darov sa schvaľujú len vo výnimočných prípadoch. Ďalšie informácie nájdete na vnútrofirnom intranete.

Nezákonné platby

Situácia

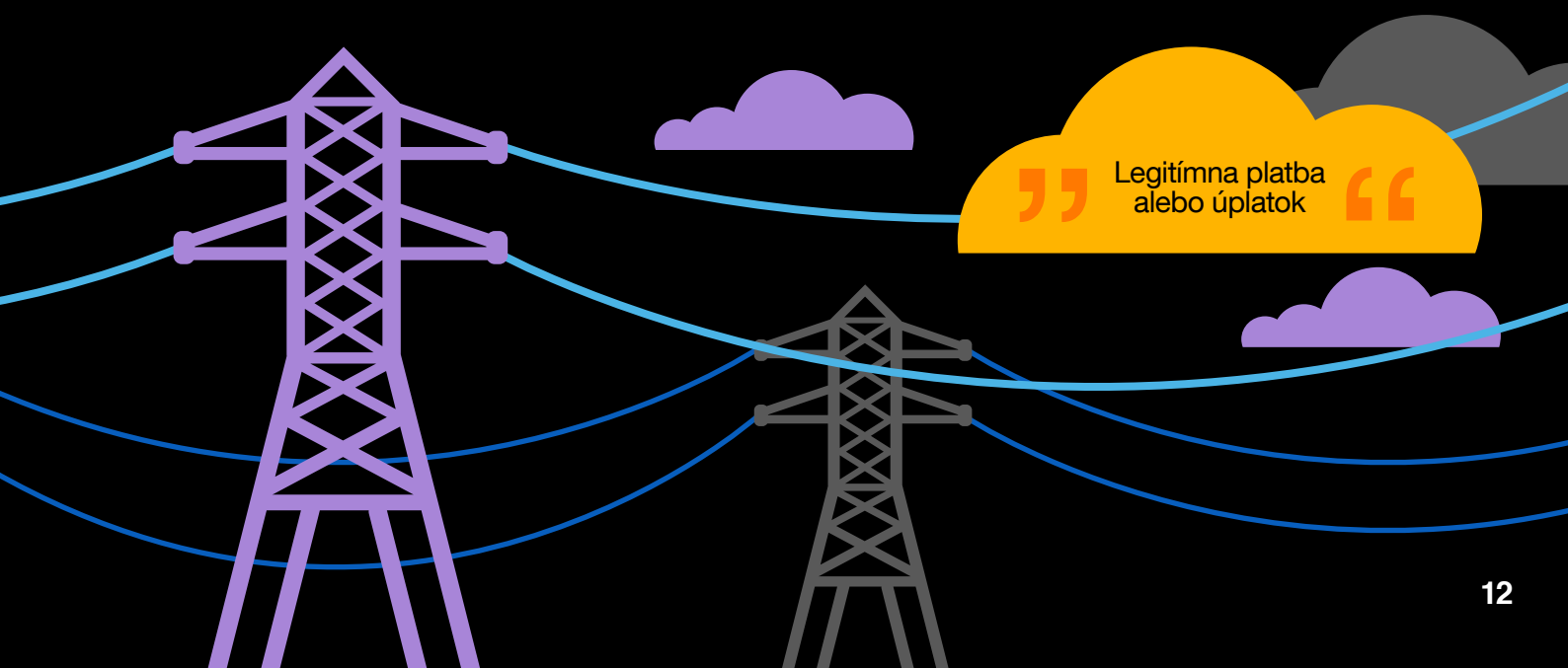
Máte na starosti inováciu telefónnej siete v podniku a podpísali ste zmluvu na dodávku nového systému so štátnou telefónnou spoločnosťou, ale neprekračuje ju. Napriek tomu, že zmluvy sú v poriadku a akontácia bola uhradená včas, pracovník telefónnej spoločnosti nezaradil montáž do rozpisu prác s tvrdením, že pracovné čaty majú priveľa práce. Naznačí, že harmonogram by sa dal prepísať za istú sumu v hotovosti.

Ako by ste sa mali zachovať?

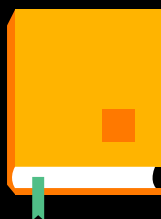
Toto by mohol byť príklad motivačných platieb, ku ktorým by nemalo dochádzať. Ak máte pochybnosť, overte si v predajnej dokumentácii telefónnej spoločnosti jej platobnú politiku platnú pre plánovanie montážnych prác.

Pokúste sa vyžiadať si potvrdenku o zaplatení a reakcia plánovača často prezradí, či ide o oprávnenú platbu alebo nie. Situáciu môžete prebrať aj s manažérom alebo e-tréningom na našom intranete.

Obaja budú schopní postaviť sa za vás pri konfrontácii s pracovníkom telefónnej spoločnosti alebo hľadani alternatívneho riešenia tejto dilemy. Dôležité je, aby boli informovaní a so situáciou oboznámili vedenie spoločnosti. Je možné, že sa často stretnete so žiadosťou o poskytnutie všimného. Vašej spoločnosti sa informácie o vašom a podobných prípadoch môžu hodiť pri príprave stratégie riešenia problému, ktorý táto situácia pre spoločnosť predstavuje.

Nezákonné platby

Čo hovorí Etický kódex

1. Zamestnanci spoločnosti nebudú poskytovať a ponúkať úplatky verejným činiteľom a iným osobám, sami ich nebudú od nich prijímať ani podnecovať iných, aby tak činili. Za „úplatok“ sa považuje čokoľvek, čo je určené na ovplyvňovanie verejného činiteľa s cieľom vybudovať, udržať alebo zaistiť nejakú výhodu pre spoločnosť, alebo sa tak môže vykladať. Môže to znamenať ovplyvňovanie činiteľa pri výkone jeho pracovných povinností, motivovanie verejného činiteľa na zanedbanie svojich povinností alebo prekročenie svojich úradných právomocí.
2. Úplatky môžu mať peňažnú formu alebo formu výhod (členstvo v kluboch, školské poplatky pre deti, cestovné náklady). Patria sem aj 'motivačné platby' – všimné pre mladších úradníkov, ktoré majú uľahčiť získanie štátnej služby (za normálnych okolností bezplatnej).
3. Platby tohto druhu predstavujú pre firmu plytvanie a zhoršujú problém korupcie v štátoch, v ktorých sú bežné. Všade, kde to bude možné, spoločnosť bude podporovať miestne úrady v ich snahe eliminovať takéto správanie.
4. Za verejného činiteľa sa považuje každá osoba v zákonodarnej, právnickej alebo administratívnej funkcii alebo zastávajúca funkciu v orgáne verejnej správy s rozhodujúcim vplyvom štátu, či už je vymenovaná alebo zvolená na miestnej, národnej, medzinárodnej úrovni alebo v zahraničí. Sem patria aj kandidáti na úrad verejnej správy a kandidáti politických strán.
5. Akékoľvek platby nevhodné zo strany zamestnanca spoločnosti sú rovnako nevhodné zo strany jej zmluvných konzultantov, autorizovaných predajcov alebo sprostredkovateľov konajúcich v jej mene. Aby sa zabránilo nezákonným platbám, s autorizovanými predajcami, konzultantmi a ďalšími sprostredkovateľmi sa uzatvárajú písomné dohody presne popisujúce poskytované služby a dohodnutú odmenu. Odmena nesmie byť prehnaná a musí zodpovedať bežnej praxi v danom sektore a hodnote poskytovaných služieb.
6. Skupina Orange nebude využívať služby štátneho zamestnanca inak, ako na základe písomnej zmluvy, ktorá jednoznačne definuje povahu poskytovaných služieb. Odmena za poskytnutú službu nesmie byť napadnuteľná ako forma nezákonnej platby. V niektorých krajinách sú takéto zmluvy protizákonné a platné zákony je nutné dodržiavať.

Príspevky na politické účely

Situácia

Pozvali vás na akciu politickej strany organizovanú pre popredných podnikateľov, na ktorej sa bude diskutovať o aktuálnych politických otázkach. Na akcii sa bude zároveň robiť zbierka na podporu strany a vyberať registračný poplatok.

Mali by ste sa zúčastniť?

Neexistuje dôvod, pre ktorý by sa zamestnanci spoločnosti nemali zúčastňovať na akciách, na ktorých sa môžeme zapájať do politického dialógu, a bežný registračný poplatok sa nepovažuje za „dar“ politickej strane. Ak však bude strana na akcii požadovať ďalšie finančné príspevky, spoločnosť tento typ príspevku nezaplatí.

Ak sa vám zdá, že registračný poplatok je príliš vysoký a že jeho zaplatenie sa môže považovať za príspevok na podporu politickej strany, pred prijatím pozvania by ste sa mali poradiť s vaším manažérom.

Čo hovorí Etický kódex

1. Skupina Orange ani jej spoločnosti nebudú poskytovať politickým stranám finančné príspevky a dary v naturáliách. To však neznamená, že zástupcovia skupiny sa nemôžu zúčastňovať verejných diskusií alebo politických podujatí, na ktoré sa vyberá bežný účastnícky poplatok.

Zaobchádzanie s dôvernými informáciami

Situácia

Dozviete sa, že skupina sa chystá začať výnosnú spoluprácu s inou firmou pri zavádzaní istého exkluzívneho výrobku na všetky svoje trhy. Domnievate sa, že oznámenie spolupráce budúci týždeň zvýši hodnotu akcií partnerskej firmy. Máte požiadať vášho brata, aby prostredníctvom makléra kúpil nejaké akcie tejto firmy?

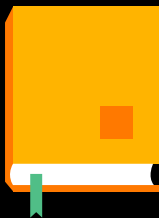
Ako by ste sa mali zachovať?

Obchodovanie s akciami na základe neverejných informácií porušuje zásady skupiny aj zákony. Sami nesmiete až do zverejnenia informácie akcie kupovať ani predávať, a ani poskytovať rady svojim priateľom.

Kódex profesionálnej etiky spoločnosti Orange pre obchodovanie s akciami poskytuje veľmi konkrétne pokyny o prijateľných a zakázaných formách obchodovania s akciami. Nájdete ho na intranete spoločnosti.

Zaobchádzanie s dôvernými informáciami

Čo hovorí Etický kódex

- Počas vykonávania pracovných povinností môžu zamestnanci spoločnosti prísť do styku s neverejnými informáciami patriacimi spoločnosti alebo niektorej jej partnerskej spoločnosti. Neverejné informácie zahŕňajú všetky osobné alebo dôverné informácie, ktoré nám zveria zákazníci, dodávatelia alebo zamestnanci. Zahŕňajú aj (ale neobmedzujú sa len na) zákazníkov skupiny, jej financie, vývoj výrobkov a marketingovú stratégiu, obchodné ceny, nezverejnené finančné výsledky, zmeny v štruktúre akcionárov skupiny, vo vedení alebo v Správnej rade spoločnosti, ako aj všetky informácie o podpísaní a vypovedaní dôležitých obchodných zmlúv, fúziách, podnikových akvizíciách, predajoch alebo likvidáciách. Zamestnanci spoločnosti nesmú dôverné informácie komunikovať mimo spoločnosti, ani ich využívať na iné ako pracovné účely v rámci spoločnosti. Obzvlášť je zakázané využívať tieto informácie na:

  - akékoľvek obchodovanie s akciami spoločnosti Orange alebo iných verejne obchodovateľných spoločností, či už priamo alebo cez sprostredkovateľov
  - poskytovanie rád iným osobám z radov spoločnosti alebo mimo nej pri obchodovaní s akciami pred zverejnením takýchto informácií
- Určení zamestnanci spoločnosti musia dodržiavať aj dodatočné pravidlá zakotvené v Kódexe pre obchodovanie s akciami spoločnosti Orange. Ak sa chcete dozvedieť, či a ako sa Kódex pre obchodovanie s akciami spoločnosti Orange vzťahuje na vás, obráťte sa na sekretariát skupiny.

Poctivá súťaž

Situácia

Zúčastníte sa konferencie, na ktorej sú prítomní aj zástupcovia iných operátorov. Témou rokovania je spolupráca s pohotovostnými službami pri prevencii trestnej činnosti spojenej s mobilnými telefónmi a ochrana bezpečnosti zákazníka. Počas prestávky na kávu vám jeden zo spolubesedujúcich, pracujúci pre konkurenciu, oznámi, že jeho firma sa zúčastní tendra na novú štátnu koncesiu a opýta sa, či vaša spoločnosť plánuje prísť s ponukou.

Ako by ste sa mali zachovať?

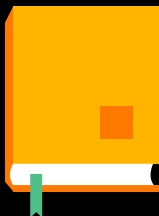
Na stretnutiach pracovníkov rovnakého sektoru by ste nikdy nemali odhaľovať alebo diskutovať o dôverných alebo konkurenčných informáciách.

Svojmu spoludiskutujúcemu zdvorilo odpovedzte, že by ste o veciach týkajúcich sa konkurencie radšej nehovorili a čo ste počuli, si nechajte pre seba. Spoločnosť nikdy nemá používať neprípustné prostriedky na získavanie informácií o svojich konkurentoch, aby získala neprimerané obchodné výhody.

”” Rozhovor pri šálke čaju alebo nepoctivá výhoda? ““

Poctivá súťaž

Čo hovorí Etický kódex

1. Zamestnanci spoločnosti nesmú na získavanie informácií o konkurencii využívať nevhodné prostriedky (ako napr. získanie dôverných cenových plánov konkurenta prostredníctvom priateľov alebo konzultantov), konať (alebo nabádať iných konať) v rozpore s ich povinnosťami alebo sa snažiť získať pre spoločnosť neoprávnené výhody.
  - odmietnutie poskytnúť zákazníkovi dodávky
  - akýkoľvek koordinovaný prístup k dodávateľom, distribútorom alebo zákazníkom
2. V oblastiach, v ktorých skupina spolupracuje v rámci odvetvia na záležitostiach s dopadom na oboch (napr. v oblasti technických noriem), môžu existovať obavy v súvislosti s uvoľnením protikonkurenčných informácií, preto zamestnanci spoločnosti musia byť pri stretnutiach so zástupcami konkurenčných strán opatrní. Dobrým zvykom je vopred si vyžiadať program stretnutia.
3. Neobávajte sa odísť z pracovných stretnutí, na ktorých rokovania smerujú k nežiadúcim témam. Ak tak urobíte, požiadajte, aby vaše námietky a odchod boli zaznamenané v zápisnici. Osobitne rokovania s konkurenciou na nasledujúce témy môžu predstavovať nezákonné protikonkurenčné správanie:
  - cenová politika
  - uvedenie nového výrobku alebo novej služby na trh
  - rozdelenie sa o jeden trh alebo rozdelenie si trhov
4. Skupina Orange občas kupuje tovary alebo služby od dodávateľa, ktorý je zároveň aj našim zákazníkom. Recipročné vzťahy takéhoto druhu sú bežné, ale skupina s týmito dodávateľmi/zákazníkmi neuzatvára dohody, ktoré by obmedzovali hospodársku súťaž alebo bránili spoločnosti nakupovať tovary a materiál najlepšej dostupnej kvality a ceny.
5. Správanie, ktorého sa je nutné vyvarovať, zahŕňa:
  - vyžadovanie od iných spoločností, aby obchodovali so spoločnosťou ako podmienka obchodovania s nimi
  - využívanie skutočnosti, že nakupuje u zákazníka alebo potenciálneho zákazníka, ako nástroj na získanie alebo udržanie tohto zákazníka
  - zakladanie obchodného rozhodnutia na existencii či neexistencii obojstranného vzťahu domáhanie sa alebo prijatie diskriminujúcich zliav alebo cien bez konzultácie s právnym oddelením. V niektorých prípadoch môžete takýmto správaním porušiť platné zákony
  - vyžadovanie alebo prijímanie mimoriadnych zliav alebo cien bez predošlej konzultácie s právnym oddelením.

Presné záznamy

Situácia

Máte pred sebou podnikové výdavky svojho manažéra a všimnete si, že uvádza hotelové poplatky zo služobnej cesty, ktorú si neviete vybaviť v pamäti.

Keď sa ho opýtate, ako ich vykázať, nariadi, aby ste ich zahrnuli do nákladov na zasadnutie, ktoré sa konalo na neďalekom mieste len niekoľko dní predtým. Nemáte pocit, že zasadnutie si vyžadovalo prenocovanie v hoteli. Máte mu odporovať alebo výdavky zaúčtovať?

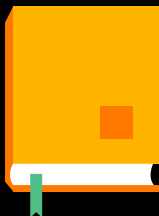
ako by ste sa mali zachovať?

Záznamy spoločnosti o výdavkoch musia byť presné bez ohľadu na ich výšku. Ak máte podozrenie, že sa váš manažér pokúša dať si preplatiť osobné náklady, jeho požiadavku by ste zaúčtovať nemali. Požiadajte svojho manažéra, aby zdôvodnil nutnosť hotelového ubytovania.

Možno sa musel zdržať dlhšie kvôli obchodným stretnutiam alebo dopravnému zdržaniu mimo jeho kontroly. Ak ešte stále pochybujete, poraďte sa s etickým poradcom spoločnosti alebo upozornite nákladové stredisko vášho manažéra.

Presné záznamy

Čo hovorí Etický kódex

- 1.** Všetky spoločnosti skupiny Orange musia viesť presnú evidenciu svojich finančných účtov, vrátane výdavkov zamestnancov. Riaditeľovi úseku svojej spoločnosti musíte spolu s príslušnou dokumentáciou odovzdať záznamy o všetkých poskytnutých a prijatých daroch a o poskytnutom pohostení, ktorého hodnota prekročila stanovený limit. Ku všetkým záznamom musia mať prístup audítori a vyšetrovatelia.
- 2.** Zamestnanci spoločnosti nesmú vytvárať so zákazníkmi, sprostredkovateľmi alebo dodávateľmi vzťahy, ktoré by umožňovali zatajiť vyplatenie sumy druhej strane (napr. formou podhodnotenia alebo nadhodnotenia faktúry). Je zakázané vykazovať nepravdivé alebo fiktívne záznamy alebo prijímať a robiť nevykazované platby.
- 3.** Zamestnanci spoločnosti ani zmluvní partneri nesmú ničiť finančné alebo iné záznamy, aby sa počas súdneho konania vyhli vyšetrovaniu alebo odhaleniu. Zamestnanci spoločnosti nesmú vystavovať alebo sa podieľať na vystavovaní falošných dokladov kryjúcich neoprávnené platby alebo protiprávne a neetické konanie. Takéto konanie sa môže kvalifikovať ako trestný čin.
- 4.** Zamestnanci, ktorí v mene spoločnosti schvaľujú zmluvné záväzky, musia byť pred ich podpísaním podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia presvedčení, že sú splniteľné. Títo zamestnanci nesú zodpovednosť za dostatočné konzultácie s technickým, právnym a obchodným úsekom spoločnosti, aby toto presvedčenie bolo opodstatnené.

Ďalšie informácie

Vyhľadanie rady a ohlasovanie porušení profesionálnej etiky

Ak sa zamestnanec spoločnosti ocitne v situácii, ktorá by mu umožňovala správanie v protiklade s týmto kódexom, alebo ak má odôvodnené podozrenie, že iná osoba kódex porušuje, je povinný túto situáciu rozobrať s so svojim manažérom.

V niektorých špecifických situáciách môže byť nemožné alebo nevhodné hovoriť o záležitosti s riaditeľom úseku. V takom prípade sa môžete obrátiť na vášho etického poradcu menovaného vašou spoločnosťou.

Spoločnosť nikdy nepotrestá zamestnancov, ktorí kontaktovali úrady kvôli účtovníctvu alebo nezrovnalostiam v účtovníctve, porušeniu platných zákonov alebo za dodržanie ktorejkoľvek inej časti tohto kódexu. Spoločnosť zorganizuje školenia, aby boli všetci zamestnanci a ich nadriadení pripravení konať v duchu a podľa litery tohto kódexu a ostatných príbuzných miestnych predpisov.

Dodržiavanie/presadzovanie

Spoločnosť bude dodržiavanie tohto kódexu sledovať formou interných auditov a v prípade podozrenia, že zamestnanci spoločnosti alebo dodávatelia podnikajúci v mene spoločnosti ho porušili, sa uskutoční šetrenie v rámci interného auditu.

Porušenie nášho kódexu bude mať za dôsledok vyšetrovanie a možné disciplinárne konanie s cieľom v budúcnosti zabrániť ďalšiemu porušovaniu. Rozhodnutia o disciplinárnom konaní sa prijímú v súlade s disciplinárnymi postupmi spoločnosti.

List Inštitútu pre etiku podnikania

V roku 2004 spoločnosť Orange požiadala Inštitút pre etiku podnikania (IBE, Institute of Business Ethics) o posúdenie postupu a svojho Kódexu profesionálnej etiky a v decembri 2004 sa spoločnosť Orange stala zákazníkom inštitútu.

IBE si vytýčil vysoký cieľ zvyšovať povedomie a šírenie najlepšej praxe v etike podnikania. Každá spoločnosť má svoj špecifický kódex profesionálnej etiky, nakoľko jej jazyk a prístup závisia od kultúry podniku. Tak to ale má byť. Spoločnosti by však mali prijať niektoré všeobecné opatrenia na zaistenie uplatňovania kódexu v praxi. Patria k nim:

- a) vypracovanie kódexu v prípade buy-in (nákupu kontrolného balíka akcií od vrcholového manažmentu)
- b) vytvorenie kódexu na základe konzultácií so zamestnancami
- c) vypracovanie zrozumiteľného kódexu s pomocou príkladov z praxe
- d) zaškolením zamestnancov a zaistenie, aby sa hlavná myšlienka kódexu zakorenila vo firme
- e) vytvorenie formálnych mechanizmov pre zamestnancov s cieľom zvýšiť ich záujem o otázky profesionálnej etiky.

Postup, ktorý spoločnosť Orange dodržiava a ďalej rozvíja, a ktorý popisuje tento kódex, zahŕňa všetkých päť vyššie uvedených zásad a je príkladom dobrej praxe.

Philippa Foster Back

Inštitút pre etiku podnikania

Október 2005

Ako sa Etický kódex vzťahuje na Kódex profesionálnej etiky

V roku 2004 vydala spoločnosť Orange Kódex profesionálnej etiky, ktorý zakotvuje etické normy upravujúce profesionálne správanie všetkých zamestnancov skupiny Orange vo všetkých svojich pobočkách. Kódex zakotvuje, že v niektorých prípadoch ho môžu ešte dopĺňať špecializované kódexy.

Tento kódex naplňa požiadavky Kódexu profesionálnej etiky spoločnosti Orange v nasledujúcich oblastiach:

- vzťahy s klientmi a dodávateľmi
- konflikt záujmov
- zabezpečenie nadradenosti hodnôt a zásad skupiny
- dodržiavanie zákonov a zákaz korupcie
- ochrana majetku spoločnosti
- poctivá a čestná súťaž
- obchodovanie s akciami

Na nasledujúce prvky Kódexu profesionálnej etiky spoločnosti Orange sa vzťahujú osobitné zásady skupiny:

- využívanie energie a iných prírodných zdrojov
- využívanie informačných a komunikačných technológií v prospech verejnosti
- snaha o kvalitu a novátorstvo
- etické riadenie dodávateľského reťazca
- vzťahy s akcionármi
- rozmanitosť zamestnancov a pracovné podmienky

Kódex profesionálnej etiky spoločnosti Orange ustanovuje, že všetky dcérske spoločnosti musia vypracovať a presadzovať postup, ktorý umožní zamestnancom ohlásiť porušenie Kódexu profesionálnej etiky spoločnosti Orange. Etický kódex určuje, ako má zamestnanec spoločnosti skupiny postupovať, ak sa o porušení etiky dozvie.